

PÄRSKE

HELSINGIN MELOJIEN JÄSENLEHTI 2025

HEMELÄISEN ON HELPPO HYMYILLÄ

Pidät kädessäsi seuramme lehteä Pärskettä. Sen sivuilla näkyy vain pieni pärskähdys siitä kaikesta, missä olemme vuoden 2025 aikana kulkeneet. Seurallamme on hyvät puitteet toimia. Meillä on kaksi hyvässä kunnossa olevaa vajaa, korjauspaja ja ennenkaikkea jäsenistö, joka keksii toinen toistaan hauskeempia tapahtumia toinen toisillemme. Seuran talous on vakaalla pohjalla. Tulevana vuonna maksamme loputkin vajavelat pois ja alamme uusia kalustoa maltilliseseen tahtiin. Kanoottimme kulkevat varsin pienellä vuosimaksulla. Se mitä kaikkea ensi vuosi tuo tullessaan riippuu tietysti meistä jokaisesta. Jos saat ajatuksen, tartu siihen rohkeasti ja tuo muidenkin tietoon - melontaseura on juuri sellainen miksi me jäsenet sen teemme.

Ville Teittinen

Puheenjohtaja
Helsingin melojat

PÄRSKE 2025

PÄÄTOIMITTAJA: EMMA NAPARI

TAITTAJA: EMMA NAPARI

KANNEN KUVAT: ILKKA SALMI

LEHTEÄ OVAT OLLEET TEKEMÄSSÄ: TUOMAS DUNKEL, PASI MÄENPÄÄ, ILKKA SALMI, HANNU AIROLA, ANNIKA LEIPÄLÄ, ELINA LAVIKAINEN, PETRI LEMPINEN, IRINA KUHA, ELENA SUUTARINEN, JONNA MÄNTYNIEMI, VILLE TEITTINEN, AINO KAILA, ANDREI SAVOLAINEN, KIMMO KOLEHMAINEN, ANNUKKA ALIVAARA JA RITVA LARVA

SISÄLLYS

Korjauspaja muutti Kumpulaan	4
Muinaismelontaretki 2025: Raasepori.....	7
Kansallispuistot meloen: Itäinen Suomenlahti.....	12
Melontaretki Tukholmassa	14
Pyrähdys Kolovedellä.....	21
Tärkeintä ovat eväät	24
Kesäretki Klovharulle.....	27
Suomenlahden ylitys.....	30
Suuri kajakinvalintaopas	36
Hallitukselta.....	43

Korjauspaja muutti Kumpulaan

TEKSTI JA KUVAT: TUOMAS DUNKEL

HELSINGIN MELOJIIEN toiminta perustuu pitkälti seuran omistamien paattien yhteiskäyttöön. Suurehkona seurana HeMellä on mahdollisuus hankkia laaja valikoima laadukasta kalustoa jäsenten melontaharrastuksen mahdollistamiseksi järkevin kustannuksin. Seuran paatit ovat kovassa käytössä pääosin kesäkauden ajan, jolloin huolellisesta käytöstä huolimatta on väistämätöntä, että kalustoa vaurioituu. Pienempiä vaurioita saatetaan korjata kesken kesäkauden vajoilla, mutta isompia vaurioita ehditään useimmiten korjata vasta talvella vilkkaimman melontakauden päätyttyä. Näitä korjauksia varten seura tarvitsee tarpeeksi ison lämmitetyn tilan, jossa voidaan korjata paatteja sekä säilyttää korjausmateriaaleja ja työkaluja.

HELSINGIN MELOJIIEN KORJAUSPAJA sijaitsi vuosikausia Kampissa Köydenpunojankadulla. Tila oli mainio paattien korjaamiseen, mutta pajan sijainti asetti monia haasteita korjaustoiminnalle. Sijainti kantakau-pungin ruutukaava-alueella aiheutti jännittäviä tilanteita erityisesti auton ja trailerin kanssa liikuttaessa ruuhka-aikaan alueen kapeilla kaduilla. Läheltä ei myöskään löytynyt maksutomia pysäköintipaikkoja korjaussesioiden ajaksi. Suurimman sysäyksen muuttoaikeille sai vuokranantajan

lähes 50 prosentin korotus vuokraan, jolloin tila alkoi tuntua kohtuuttoman kalliilta suhteessa siihen, että se on aktiivisessa käytössä vain talvikauden ajan.

OLIN USEAMMAN VUODEN ajan haaveillut jonkinlaisesta nikkarointitilasta omille projekteilleni kotini läheisyydestä. Maalaaminen, hiominen tai muut likaiset työt eivät ole erityisen mielekkäitä suorittaa kerrostaloasunnossa. Olin tästä syystä seurailut Oikotieltä minkälaisia työtiloja oli tarjolla. Tiesin, että oma käyttöni tilalle olisi kohtalaisen satunnaista ja kausittaista, joten ihannetilanteena olisi tilan jakaminen jonkun kanssa.

TIESIN HEMEN ETSIVÄN tilaa korjaustoiminnalleen, joten mieleeni tuli saman tien yhteistyö seuran kanssa, kun näin ensimmäistä kertaa Kumpulan maa-uimalan lähistöllä vapaana olevan autotallitilan pienkerrostalon kivijalassa osoitteessa Kymintie 40. Tila oli riittävän iso kajakkien korjaukseen ja muutenkin sopivan oloinen HeMen toiminnalle. Esitin muulle hallitusporukalle ideani uudesta korjauspajan tilasta ja luonnollisesti jäävänsi itseni päätöksenteosta, kun asiasta hallituksessa päätettiin. Muu hallitusporukka piti uutta tilaa sopivana korjauspajalle ja näki hyödyt tilan jakamisesta kanssani. Yhteiskäytön myötä olin

kiinnostunut toimimaan uuden korjauspajan pajatonttuna, eli ottaisin vastuulleni tilan ylläpitoon ja kehittämiseen liittyviä askareita. Lisäksi He-Me tulisi säästämään vuosittain vuokranmaksussa noin yhden laadukkaan kajakin hinnan verrattuna vanhaan korjauspajaan.

UUDEN TILAN VARMISTUTTUA ja vanhan vuokrasopimuksen irtisanottua alettiin muuttaa uusiin tiloihin valmistella vuodenvaihteessa 2024-25. Muuttotalkoisiin saatiin mukaan ilahduttavan iso porukka talkoolaisia, ja muutto saatiin suoritettua yhden illan aikana tammikuun lopussa. Muuttotalkoissa moni mainitsi uuden tilan kätevän sijainnin, joka voisi helpottaa heidän osallistumistaan korjaustalkoisiin. Loppupalven aikana tilassa tehtiin vanhan välineistön järjestelyä ja karsimista ja tilaa kohennettiin esimerkiksi uusimalla valaistus. Muutto

uusiin tiloihin kesken korjauskauden hieman katkaisi meneillään olevia paattikorjauksia, ja keväällä vajoilla oli vielä harmillisen monta rikki-la-putettua paattia. Tulevan talven korjauskaudella päästään kuitenkin varmasti parempaan tilanteeseen, kun korjauksia voidaan tehdä alusta asti uudessa tilassa.

HEMEN KORJAUSPORUKKAA kokoon-tuu pääsääntöisesti noin kerran viikossa arki-iltoina talven mittaan muutamaksi tunniksi kerrallaan rikkoontuneita paatteja korjaamaan. Osallistuminen ei vaadi aiempaa kokemusta paattien korjaamisesta ja mukana on aina joku kokenut korjaaja opastamassa alkuun. Talkoopyynnöistä ilmoitellaan sähköpostilla kuukausikirjeissä, joissa on linkki mukaan ilmoittautumaan. Helsingin melojien nettisivujen jäsenosastolla on lisätietoa korjauspajasta ja sieltä löytyy tarkemmat käytännön ohjeet esimerkiksi pajalle perillä pääsemiseen, parkkipaikan löytämiseen ja linkki korjauspajaporukan WhatsApp-ryhmään liittymiseen. Myös allekirjoittaneelta voi kysellä esimerkiksi sähköpostilla korjauspajatoiminnasta.

TERVETULOA tuleviin korjaustalkoisiin! ■

MUINAISEMELONTARETKI 2025

Raaseporia tuulen viemänä

TEKSTI: PASI MÄENPÄÄ KUVAT: ILKKA SALMI

Dagmarin lähde

Harvemmin yhteen retkeen tarvitaan puolta tusinaa reittisuunnitelmaa. Nyt niitä tehtiin varoiksi kesän muinaisretkelle Tammisaaren saaristoon, jonne reipas tuuliennuste meidät ajoi. Hiittisiin ja Öröhön mennään toiste, vieläpä paremmalla ajoituksella, jotta koetaan paikalliset Muinaistulet.

Puujumalainen

Aloitetaan Pohjasta eli huipulta Kasbergetiltä, siellä on komea hautaröykkiö eli kruunu eli vare. Lampinen pitää esitelmän kivi- ja pronssikautisista hautaustavoista, ja monesta muusta. Pohjanpitäjänlahti on kuulemma eko-

loginen miniatyyri Pohjanlahdesta, suolaisuuden astetta myöten.

Sen ja meidän välissä vuoren alla seisoo Pohjan kylä, takanamme Pohjankurun kylä. Sieltä löydettiin rautatietä rakennettaessa 1800-luvun lopulla Pohjankurun Puujumalainen, kivikautinen veistos ihmiskasvoista. Se lienee seissyt toteemipaalun päässä kuin Amerikan alkuperäiskansoilla, joita eurooppalaiset pöhköt menivät entisöimään niin, etteivät esi-isien henget koskaan pääse vapaaksi.

Ukkonen uhkailee, ajellaan Lap-pohjaan etsimään yöpaikkaa rannan tuntumasta. Tajuan, että tähän on se kohta, josta olen suunnitellut

ylittäväni Hankoniemen, kun joskus kenties melon yksin länteen enkä uskaltaudu Hangon selälle. Sade tappaa seurustelun, syön autossa ja kömmin testaamaan uuden telttani sateenkestävyyttä.

Lähde on ihme

Aamulla kannetaan paatit alas hiekkarantaan. Marja ja Tessa liittyvät joukkoon, kun seilaamme puuskivassa sivumyötäisessä keisarinna Dagmarin lähteelle. Suomessa Dagmarina tunnettu Aleksanteri III:n puoliso Maria Fjodorovna oli alkujaan tanskalainen prinsessa.

Lähde on aina ihme! Maasta pulppuaa kirkasta, puhdasta vettä joka hetki, joka päivä, loppumattomiin. Ekosysteemipalvelu parhaimmillaan, sen äärellä joka jätkä on kuin keisarinna. Kai ilmastonmuutos ja saastuminen sitäkin uhkaavat.

Keisarin kivipöytä löytyy rannasta, mutta mitä kuollut kivi on elämän lähteen rinnalla. Lounasta laiturilla ja nuorentavaa vettä pulloon. Kaipaisin kyllä vettä, joka suostuu uimaan uppiniskaisesta vesirakosta suuhuni asti.

Ei rännitetä

Matka jatkuu, tullaan länsi-itä-suuntaisen rännin reunaan katsomaan vaahtopäitä. Kohta koetaan tuulen voima, kun mennään yli. Ei paha, kukaan ei saanut traumaa, joten

Keisarin kivipöytä

Vaahtopäitä

uskalletaan etelämmäs eli ulommas hakemaan ränniä pittoreskimpaa myötätuulireittiä.

Paistaa ja sataa vuoron perään. Puuskat iskevät takaa, ja väliin viriää pikku vastainen. En ota lukulaseja esiin, tällä tuulella ja aurinkolasien kanssa ne nököttävät nenän päällä hankalasti. Vain kahdesti mennään vikaan.

Kesken sadekuuron paiskaa pyrstö Aulin paatin kylkeen. Veistelemme versioita otsikoksi Iltaklikkilehteen: “Himokas hauki ahdisteli alastonta naista”. Märkä olo ja viluttaakin alkaa, eikä Stora Sandön luvattu maa näytä hääppöiseltä. Ilkka rantautuu tutki-
maan, mutta päätetään jatkaa.

Saaren pohjoispään kannakselta löytyy mainio paikka keittokatoksen kera. Paitsi minulle, telttani alla onkin vain sentti sammalta, alla kallio ja vie-
ressä kusiaispesä. Sään lisäksi retken suunnittelua varjostanut festariuhka toteutuu, kun iltatuuli tuo telttaan tunkkaiset sävelet Tammisaaresta.

Pimeyden sydän

Yö vie tuulelta terän. Etsin taas pienipiirteisintä reittiä veneilyrännin sijaan, mutta on veden valtateilläkin puolensa. Juuri lounasaikaan vastaan tulee yllätyskahvila, kauppakin! Rantaterrassilla sämpylää, munkkia, retkiluistelutarinoita. Jaksetaan nousta vastaista pohjoiseen kohti sisävesiä. Suuri jokiseikkailu alkaa! *He was close, real close. I couldn't see him yet, but I could feel him, as if the boat were being sucked upriver and the water was flowing back into the jungle.* (J. Milius & F.F. Coppola J. Conradia mukaellen)

Uoma ruovikon keskellä kapenee ja levenee monta kertaa, ennen kuin puurajan yllä vilahtaa korkea katto. Raaseporin linnan rannassa on laituri, mutta kajakeille epäkelpo, niin kuin yleensä. Jelppaamme toisemme ylös ja vedämme paatit maihin. Heli toteaa, että olisi ollut kiva, jos olisi ehtinyt yhden hiukan matkalla ottaa. Taisin pitää kiirettä.

Merellinen keskiaika

Linna rakennettiin 1370-luvulla läntisen Uudenmaan hallintokeskukseksi ja valvomaan Suomenlahden merenkulkua. Hassulta se nyt kuulostaa, kun meri ja keskukset ovat kaukana. Vesi oli alkujaan kaksi metriä korkeammalla ja linna saareissa. 1500-luvulla meri jo pakeni, ja Kustaa Vaasa perus-

ti Helsingin ja Tammisaaren. Linnan kuulu olutkellarikin sortui.

Raaseporin linna on Suomen vanhimpia turismikohteita, samassa sarjassa Imatran kosken kanssa – paitsi että koskea lienee riennetty ihmettelämään pian sen puhjettua 7 700 vuotta sitten. Imatra-nimikin on suomea muinaisempaa perua.

Kävellään kaunista Lemmenpolkua pitkin kotiseutumuseolle, se kumpuilee kivasti muinaisen saariston notkoissa ja mäillä. Museosta löytyy tuolipöytä, hybridi, jollaista Ikea ei liene vielä keksinyt. Pihalla on retkeilymajan arkaainen versio, hiukan huussia isompi.

Ikuinen puukausi?

Palatessa ihmetellään linnan vaikuttavaa takapuolta. Sillä on perustanaan valtava pyöreä silokallio, kuin jättiläisen sorvissa muovattu. Kiskotaan linnan ravintolakesän vihoviimeiset ruoat ja tilataan taksi, ennen kuin nuokkuva pääni kopsahtaa pöytään.

Aloitimme retken pronssikaudelta ja päätimme uuden ajan alkuun. Koko sen ajan, ennen ja jälkeenkin, ihminen on elänyt puukautta, kirjoittaa biologi Roland Ennos. Ensimmäisen puuhun paettiin petoja, sitten siitä tehtiin työkaluja ja tulta, seuraavaksi asumuksia ja aseita ja viimeksi terästä puuhiilestä. Puujumalaistakin tarvittiin. ■

Meloen kansallispuistoihin tutustumassa: ITÄINEN SUOMENLAHTI

TEKSTI JA KUVA: HANNU AIROLA

OLEN KIRJOITTANUT Pärskeeseen sarjaa otsikon aiheesta, sillä Suomessa on monta kansallispuistoa, joissa on hyvä käydä meloen. Itäisen Suomenlahden kansallispuistoon pääsy vaatii vesikulkuneuvon ja on onnen omiaan kanotistille.

Puisto on perustettu 1982. Alaa on 9 km² maata ja paljon vettä. Se sijaitsee Haminan, Pyhtään, Kotkan, Loviisan ja Virolahden kuntien alueella.

Jokunen vuosi sitten vedin elokuisen viikonloppuretken Itäisen Suomenlahden kansallispuistoon. Olin käynyt siellä runsas kymmenen vuotta aikaisemmin päivän vesibussireteilyllä. Minulla oli siis jonkinlainen aavistus kohteesta.

VOLKSWAGEN GOLF -FARMARI rahtasi sankarillisesti meidät, viisi hemeläistä varusteinemme Helsingistä Etelä-Kymenlaaksoon ja kiskoi perässään kajakeillamme lastattua perävaunua.

Auton omistaja/kuski oli tosin vähän huolestunut lastista, mutta itse kulkupeli ei valittanut. Haminan seutuvilla keksimme, että yhdet pelastusliivit puuttuivat. Oli perjantai-ilta. Alan kaupat olivat sulkeutumassa. Jostakin ne puuttuvat pelastusliivit kuitenkin kaivettiin. Varustetäydennys Haminassa vei sen verran aikaa, että vesille ei ehditty sinä iltana. Piti hakea teltpaikat mantereen puolelta. Minua se harmitti; olimme varta vasten lähteneet liikkeelle niin varhain kuin mahdollista, jotta ehtisimme illalla vielä merelle. Mutta turvallisuudesta ei pidä sinun tinkimän.

Aamulla aalloille Klamilan venesatamasta. Tai taisi tulla liioiteltua. Oli näet tyyntä. Keulat suoraan etelään ja ensimmäinen maatauko ja lounas Suuri-Lankourilla Tammion itäpuolella. Sitten eteenpäin Ulko-Tammioon, jossa rantauduimme ja jonne leiriydyimme. Autiotupaa ei tuolloin

ollut tarjolla ja saaren palveluvarustus on muutenkin nykyisin paljon runsaampi kuin silloin. Mutta tarjosi se toki meille hyvät teltpapaikat ja muutenkin riittävät edellytykset majoittua sekä mielenkiintoisia tutkimuskohteita. Yksi punkkikin löysi verenluovuttajan. Mutta vain yksi.

ULKO-TAMMIO LINNOITETTIIN välirauhan aikana osaksi Kotkan rannikkopatteristoa. Sodan loputtua tykit ja muu raskas kalusto poistettiin, mutta kallion louhinnan jäljet eivät ole hävinneet minnekään. Nykyisin luontopolku kiertää nämä keskeiset kohteet.

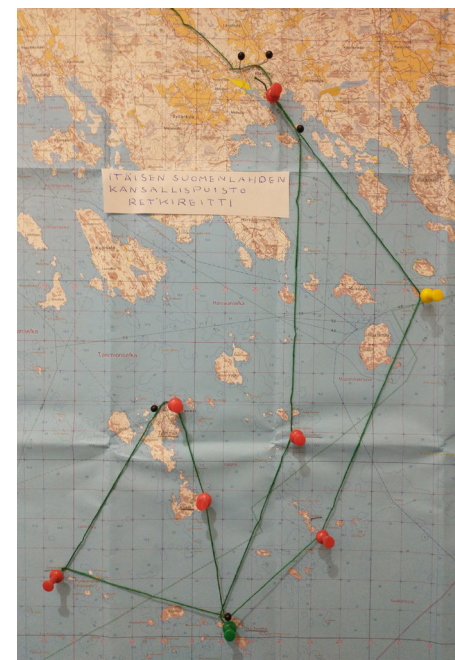
Pitihän sitä käydä Tammiossakin. Se on toki vähän puiston ulkopuolella mutta kaikesta huolimatta mielestäni viehättävä, vanha saaristolaiskylä. Varsinaisia kalastajia ei enää taida olla jäljellä, mutta omistajasuvut vaalivat rakennuksia vapaa-ajan asuntoina ja ovat säilyttäneet hyvin kylän ilmeen. Kylä on myös suojeltu yleiskaavalla. Samalla kierroksella poikkesimme Kukiolla ja Jumpreskerilla. Pitihän sitä pysähtyä välillä vähän ruokailemaankin.

SUNNUNTAINA PALASIMME sitten reittiä Lanskeri – Vuoripulteri – Klamila. Oli edelleen lämmintä ja tyyntä. Olin ihan turhaan ottanut (kevyellä) kangasvuorilla varustetut retkihousut. Klamilassa sitten kanoottien kuor-

maus, tavaroiden lastaus, ahtautuminen autoon ja hikisellä kyydillä takaisin Helsinkiin.

LOPPUARVIO: Itäisen Suomenlahden kansallispuisto soveltuu erinomaisesti melontaretkeilyyn. Puistolla on mittaa idästä länteen liki seitsemänkymmentä kilometriä. Viikko vierähtää siellä helposti. Vesille voi lähteä esimerkiksi Kotkan Sapokanlahden, Haminan Rampsinkarin ja Klamilan venesatamasta.

Leiriytyminen on sallittua merkitä tyillä taukopaikoilla ja telptailualueilla, joita on runsaasti. Lisäksi Ulko-Tammiossa ja Koivuluodossa on autiotuvat. Svartholmassa on vesipiste. ■

Valmistelut

KARTTA: Calazon vedenkestävät kartat Stockholms skärgård Södra ja Norra lainaan kirjastosta. Karttojen kopiointi ja kopioiden laminointi Pitäjänmäen kirjastossa.

REITIN SUUNNITTELU: pääasiassa reitti rakentui Stockholms Kajakled AB:n pitämän sivuston avulla.

SÄÄ: säättä tarkkailimme SMHI:n, Yrnon ja Windy.appin sivustoilla

LAUTTA: Finnlinesin lautta Naantali-Kapellskär-Naantali

MELONTARETKI TUKHOLMASSA

1.-5.8.2025

TEKSTI JA KUVAT: ANNIKA LEIPÄLÄ

1. Päivä Stavsnäs – Gällnö 16km

Keli: sateinen, 16 astetta lämmintä

Vähän harkitsemme lähdön siirtämistä seuraavaan päivään, kun vettä tulee taivaan täydeltä. Sateen kuitenkin luvataan hiipuvan päivän mittaan, joten käymme ruokaostokset, pakkaamme tavarat valmiiksi ja ajamme yöpymispaikastamme Nackasta Stavsnäsiin. Lähtökahvit/-teet Stavsnäs Hembagerissa. Vesillä hiukan kello 17 jälkeen. Vettä tulee hiljaksen koko matkan Gällnöön. Rannat ovat täynnä upeita puuhuviloita, joista suurin osa näyttää kovin hiljaisilta. Myös vesillä on rauhallista. Perillä kuivaa ylle, leiri pystyy, ruokaa ja nukkumaan.

2. Päivä Gällnö – Lådna – Träskö-Storö 11km

Keli: aurinkoinen, 20 lämmintä

Ensimmäinen aamu tuntuu uskomattoman ihanalta, kun ei sada. Ripustamme vaatteita kuivamaan. Aamupalan jälkeen kiertelemme saarta, joka on täynnä elämää: autenttisia saaristorakennuksia, maatila, hostelli, kuhiseva kylän keskusta. Istumme pitkään kahvilassa lukemassa ja nautiskelemassa.

Täytämme kaivosta vesivarastoja. Myöhäisen lounaan jälkeen matka jatkuu. Pysähdys Lådnan kaupalla jätskillä. Träskö-Storölla laskeskelen, että saarella ja sen läheisyydessä on

Lådnan kaupalla

kiinnittyneenä viisikymmentä venettä. Käymme tutkimassa saaren saunaa ja varaamme aamuksiksi vuoron.

3. Päivä Träskö-Storö – Stavsudda – Berg/Möja – Ostholmen 21km

Keli: puolipilvinen, 20 lämmintä

Aamulla suuntaamme saunalle. Hetkeksi paniikki valtaa, kun sauna onkin kylmä, vaikka jollakin piti olla vuoro jo ennen meitä. Ryntäämme hakemaan puukkoa, tulitikkuja ja kaivosta vettä. Paniikki vaihtuu iloksi, kun huomaamme, että rakennuksessa onkin kaksi saunaa, iso ja pieni, joista iso on lämmin. Mikä nautinto onkaan saunaa!

Melomme Stavsuddan kautta Bergin kylään Möjalle. Seuraavaksi yöksi on luvattu jopa rankkasateita, joten ajatus olisi löytää katto pään päälle Bergissä. Kiertelemme kyselemässä mutta kaikki on loppuunmyyty. Joku ehdottaa lähellä olevaa telttailuun sopivaa maastoa, mutta siellä käydessämme alue tuntuu luotaantyöntäveltä; lähellä on esimerkiksi isoja roskikseja. Luovutamme ja aiomme käydä kaupassa, mutta sekin ehti mennä kiinni. Väsähtäneinä ja hiukan lannistunein mielialoin juomme kahvit/teet kahvilassa, ostamme vettä (2 kruunua / 5 litraa) ja jatkamme matkaa. Päädymme Ostholmenille, joka on myös

saunasaari. Pystytämme leirin sateen uhan vuoksi nopeasti, varaamme taas aamuksi saunavuoron, teemme ruokaa ja nautimme olostamme.

4. Päivä Ostholmen – Storö – Skarp-Runmarn – Storön 20km

Keli: kova vastatuuli, puolipilvinen, 20 lämmintä

Aamusauna on vielä upeampi kokemus kuin edellisenä päivänä. Sauna on sähkösauna, lämpenee nopeasti ja on kuuma. Täällä saunomiseen on kaikki rauha, kun venesatama sijaitsee saaren toisella puolella. Löyly-/pesuveden saa kaivosta.

Matka Storöön sujuu helposti.

Lounaan jälkeen vastatuuli pääsee kuitenkin puhaltamaan voimakkaasti ja vauhti hidastuu reilusti alle 4km/h. Välillä tuntuu, ettemme etene ollenkaan. Väylänylitys jännittää, mutta onneksi pahin tuuli ei osu juuri ylityskohdalle ja ylitys menee tosi hyvin. Jaloittelemme hiukan rannassa eväitä syöden ja adrenaliinitasoja laskien.

Runmaröta kiertäessä alkaa tuntua, että eikö matka koskaan lopu. Haluaisimme rantautua, mutta rannat ovat äkkiyrkkiä ja helpommat kohdat näyttävät yksityisiltä rannoilta. Lopulta löydämme Storönin sataman, johon suuntaamme yöksi. Satama on ilmeisesti jonkun seuran ylläpitämä, mutta kukaan ei katso meitä pahalla.

Ostholmenin sauna

5. Päivä Storön – Södersunda/Runmarö – Stavnäs 6km

Keli: kova tuuli, puolipilvinen, aallokkoa, 20 lämmintä

Melomme muutaman sata metriä Södersundan kylään Runmarölle. Isohko uimaranta on yleinen ja käy hyvin rantautumiseen. Vietämme päivän saarella: aamupala (täytettyjä leipiä, pullaa, kahvia) ja kirjan lukemista Låtta's Bagerissa, pyörien vuokraus, tutustuminen paikallisen keramiikkataiteilijan töihin (kajakissa on jo hyvin tilaa keramiikkaostoksille!), pitsat ravintolassa.

Ravintolassa istuessamme alam-

Kohti Runmarötä

me tutkia säätä ja se vaikuttaa vähän pahalta. Tuuli 9-9.5 m/s ja meillä olisi isohkon väylän ylitys edessä. Soitan varalta lauttayhtiöön ja kysyn, ottavatko he kajakkeja kyytiin, ja vastaus on, että varaus pitäisi tehdä etukäteen, mutta viimekädessä päätöksen tekee lautan henkilökunta. Päätämme lähteä tunnustelemaan keliä ja tarvittaessa rantautua lauttarantaan ja anoa lauttakyytiä.

Lopulta keli tuntuu kuitenkin mahdolliselta ja ylitämme väylän sivumyötäiseen. Aallokko on aika kova. Ylityksen jälkeen saarten välissä valitsee hetken rauha. Ohiajava veneilijä näyttää peukkua ja siitä tulee hyvä mieli. Stavnsäsin länsipuolelle päästyämme tuuli rauhoittuu. Joudumme tarkistamaan Google Mapsista mihin auton tarkalleen jätimmekään. ■

Budjetti

Kokonaisreissu käsitti kaksi matkustuspäivää, viisi melontapäivää ja yhden Tukholman kaupunkipäivän. Meillä oli mukana yksi oma kajakki, toinen lainassa HeMeltä. Alla taulukko toteutuneista kustannuksista euroa per henkilö.

Ruokaostokset	112
Ravintolat ja kahvilat	109
Lauttamatkat	84
AirBnB-majoitus 3 yötä	82
Polttoaineet	35
Pyörän vuokraus Runmarö	18
Kajakki vuokra	12
Saunat	10
Julkinen liikenne Tukholma	8
Kaasut	5
Kartat (kopiointi ja laminointi)	4
Yhteensä	478

Mitä Tukholman retkellä syötiin?

Aamupala

Kaurapuuroa, jonka kanssa tuoreita marjoja, maapähkinävoita, pähkinöitä, herneproteiinirouhetta (VegeSun). Pika-kahvia kauramaidolla.

Sienipasta

Pastaa n.100g ja sieniä 2.5dl per henkilö. Laita vesi kiehumaan. Lisää pasta veteen, mutta keitä se loppuun vasta, kun sienipaistos on valmis. Puhdista ja pilko sienet. Viipaloï kevätsipuli. Paiseita sieniä, kunnes neste häviää. Lisää kevätsipuli ja reilusti rasvaa pannulle. Anna hautua vähintään 5 minuuttia. Lisää soijarouhetta pastan sekaan. Keitä pasta loppuun. Valuta suurin osa vedestä pois. Sekoita sieniseos ja pasta. Mausta suolalla ja pippurilla. Lisää annosten päälle parmesania ja oliiviöljyä.

Kesäkeitto

Laita vesi kiehumaan. Kuori ja pilko vihannekset (perunaa, porkkanaa, kukkakaalta) odotellessasi veden kiehumista. Lisää ensin porkkana, kohta peruna. Kun ne ovat hiukan pehmenneet (5-10 min), lisää kukkakaali, soijarouhe ja nuudeli. Lisää lopuksi herneitä ja tuorejuustoa (voimakas Koskenlaskija) ja anna lämmetä. Mausta suolalla ja pippurilla.

Valmiit vegepullat, perunaa ja kasviksia

Keitä/paista kasvikset ja keitä perunat. Lämmitä kasvispullat (Jemma 1 prk/hlö) pannulla.

Pikanuudelit ja kidneypavut

Tämä ruoka onnistuu helposti, jos termarissa on kuumaa vettä. Söimme tätä paluumatkalla Finnlinesin lautalla, ja niin yksinkertaiselta kuin ruoka kuulos- taakin, se voitti menomatkalla testatut bistron ruoka-annokset 5-0. Valuta ja huuhtelee pavut. Kaada kuumaa vettä nuudeleiden päälle ja anna pehmentyä. Voit lisätä myös kidneypavut sekaan, jos haluat niiden vähän lämpenevän. Valuta.

Mustapaputortillat 2 hlö

Kuori ja pilko 1 sipuli ja kuullota se pannulla. Lisää 1 purkillinen mustapapuja, 1/2 purkillista salsaa ja 1 rkl fajitas-mausteseosta. Anna lämmetä. Levitä tortillan päälle kerros kaurafraichea ja sen jälkeen muut täytteet eli mustapapuseosta, avokadoa, tomaattia, kurkkua, salaattia ja juustoa.

Tofu ja nuudelit kasviksilla

Kiehauta vesi ja lisää kasvikset. Kattilan voi nostaa sivuun, kasvikset kypsyvät hieman tofun paistamisen aikana. Paista tofu (käytimme valmiiksi maustettua tofua). Keitä kasviksia ja lisää loppuvaiheessa nuudelit, jotka keittyvät pari minuuttia. Kaada vesi pois, sekoita tofu sekaan, mausta suolalla ja pippurilla.

Paahdettu pikanuudeli-tofusalaatti

Muserra pikanuudeli palasiksi. Paahda niitä kuivalla pannulla. Lisää pikanuudeleiden valmista mausteseosta paah- tamisen loppuvaiheessa. Jos jaksat, paahda cashewpähkinöitä kuivalla pan- nulla. Lämmitä tofu pannulla (suositus Jalotofun paahdotofulle). Pilko varhais- kaali suoraan lautasille. Lisää nuudelit, cashewpähkinät ja tofu.

PYRÄHDYS KOLOVEDELLÄ

TEKSTI JA KUVAT: ELINA LAVIKAINEN

HEINÄKUUSSA 2024 päätimme ystäväni kanssa lähteä extempore Kolovedelle melomaan. Tulimme kummatkin omilta suunniltamme ja kohtasimme Kirkkorannassa. Savonlinnasta Kirkkorantaan on 55 kilometriä, Joensuusta noin 80 km ja Helsingistä vajaa 400 km. Paikalliselta yrittäjältä saa vuokrattua kanootteja siten, että kanootit ja muut varusteet (mm. tynnyrin tavaroille) voi omatoimisesti ottaa matkaan Kirkkorannan lähtöpaikalta, joten perillä ei tarvitse olla tiettyyn aikaan. Helppoa kuin heinänteko!

KUMPIKAAN MEISTÄ ei todellakaan ollut harrastanut kevytpakkaamista, vaan mukana oli muun muassa viini-lehtikääryleitä tölkeissä ja parempaa ruokajuomaa. Auton saa kuitenkin ajettua lastauksen ajaksi aivan rantaan, joten saimme helposti roijuttua kaikki tavarat ja koiran kanoottiin ja kanootin vesille. Sää oli tuulinen, ja sai todella tehdä töitä, että matka eteni.

MELOIMME ALUKSI Ukonvuoren kal-liomaalauksille, mistä jatkoimme Ukonkannan kaivannon kautta kohti Syväniemeä. Kartoissa Ukonkannan kaivannon kohta saattaa näyttää läpipääsemättömältä, mutta aina olemme saaneet siitä kanootit vähintään uitetua itse rantoja pitkin kävellen, vaikka vesi olisikin ollut matalalla. Musto-

saaren läheisellä selällä tuuli oli sen verran navakka, että tiesi tehneensä, kun saimme kanootit lopulta Syväniemen rantaan. Syväniemessä on usein melko paljon porukkaa, mutta evästauon siellä mahtui pitämään nyt pöydän ääressä hyvin. Evästelyn jälkeen jatkoimme matkaa kohti Laajakaarretta, missä oli tarkoitus yöpyä. Laajakaarteesta on suhteellisen lyhyt matka takaisin Kirkkorantaan, minne kanootit piti palauttaa ajoissa seuraavana päivänä.

SAAVUTTAESSAMME Laajakaarteen ennen kello kuutta illalla ajattelimme olevamme hyvissä ajoin. Paikalla oli kuitenkin jo kaksi seuruetta, ja kaikki telttalavetit olivat käytössä. Yritimme etsiä teltoillemme paikkoja, mutta maasto on niin kivistä, ettei paikkoja

yksinkertaisesti löytynyt (paitsi aivan huussin vierestä). Harmittelimme, ettemme käyneet ensin katsomassa Lapinniemen tilannetta, mutta emme jaksaneet lähteä melomaan enää takaisin päin. Muistin nähneeni Kirkkorannassa telttaluon merkin ja päätimme meloa sinne, vaikka lähtöpisteeseen palaaminen samana päivänä ärsytti ja telttaluon laatu mietitytti.

MUTTA KIRKKORANNAN telttailualue olikin vallan mainio! Se sijaitsee aivan parkkipaikan ja lähtöpaikan läheisyydessä, mutta törmän takana niin, ettei sinne tai sieltä näy, vaikka ihmisiä liikkuisi rannassa. Telttapaikat ovat ylhäällä männikössä ja sieltä on kivat näkymät alas järvelle. Toisaalta rannan vessat ja kierrätyspisteet ovat lähellä.

Illalla palautimme kanootin ja varusteet jo paikoilleen ja aamulla tarvitsi vain purkaa teltat ja kantaa tavarat auttoon. Retki oli melko pikainen, mutta mukava pyrähdys vesille. Tällä kertaa emme nähneet yhtään norppaa, mutta ehkä taas ensi kerralla.

VAIKKA OLEN KÄYNYT monta kertaa Kolovedellä melomassa, sinne tulee palattua yhä uudestaan. Koloveden jylhiä rantakallioita ja -metsiä jaksaa katsella kerta toisensa jälkeen, ja melottavaa ja koettavaa riittää useamman päivän ajaksi. Esimerkiksi Vaajasalon leirintäpaikalla voi yöpyä korkean ja jyrkän kallion päällä (ja jännittää, pyöriikö yön aikana kalliolta veteen) ja Pitkäsaarella on taas ihan oma tunnelmansa. Suosittelen kokemaan Koloveden itse! ■

Tärkeintä ovat eväät

TEKSTI: PETRI LEMPINEN, IRINA KUHA **KUVAT:** IRINA KUHA

Melontaretken suunnittelussa on monta yksityiskohtaa, joista yksi tärkeimmistä on eväiden eli ruokahuollon valmistelu. Ravinnon tarve riippuu retken pituudesta ja päivämatkoista, mutta ruoalla on iso merkitys myös mielialan ylläpitämisessä. Ruoanlaitto on myös keskeinen osa leirielämää tauoilla ja yövyttäessä.

KAUPOISSA MYYTÄVÄT valmiit retkiruuat, joihin lisätään vesi ja lämmitetään, ovat kalliita ja mausta voi olla montaa mieltä. Niiden vaihtoehtona on laittaa ruokaa itse, kun retkikeitin pitää kuitenkin olla mukana. Toimintakyvyn ylläpitämiseksi ruuasta pitää ensinnäkin saada energiaa, jonka parhaat lähteet ovat rasvat ja hiilihydraatit. Toiseksi tarvitaan proteiinia lihaksille. Kolmanneksi ruokailut ovat osa nesteytystä, mikä on tärkeää helteiden lisäksi myös viileämmillä melontakeleillä. Hyviä energianlähteitä ovat pasta, nuudelit, peruna, puuro, leipä ja hillot. Hilloa syömmme aamulla sekä puuron että leivän kanssa. Rasvaa kulkee mukana pienessä öljypullossa, jota käytämme ruuanlaittoon. Proteiinilähteiksi valitsimme säilykkeitä, jotka on säilötty öljyyn. Linssit ja esi-keitetyt säilykepavut ovat myös hyviä proteiininlähteitä. Eväät kulkevat kajakissa, joten säilykkeiden paino ei hidasta matkantekoa.

TOINEN LÄHTÖKOHTA aterioiden suunnittelulle on ruokien säilyvyys. Käytämme säilykkeitä, joita ei tarvitse pakata kuivapusseihin. Emme ota kylmää tai viileää vaativia ruokia. Kajakin lastiluukku toimii kuitenkin viileätilana: aamulla kajakista haetut appelsiinit ovat mukavan viileitä ja tuoretavarat säilyvät jopa viikon. Aamupuurot kulkevat annospakattuina

pakasterasioissa, jotka paluumatkaksi voi poimia täyteen mustikoita.

KEITETTY MAKARONI, jonka seassa on purkillinen tonnikalaa, alkaa tym-pimään nopeasti. Saamme vaihtelua aterioihin tuoreilla vihanneksilla ja juureksilla, joiden käsittelyä varten retkellä on mukana pieni (10x20 cm) leikkuulautta ja veitsi. Näin perunat, porkkanat ja sipulit saa turvallisesti pilkottua. Pieneksi pilkotut juurekset myös kypsyvät nopeasti. Ennen tarjoilua silppuamme päälle usein vielä esim. paprikaa, tomaattia tai varhaiskaalia. Vaihtelua tuovat myös mausteet. Kuivatut yrtit tai muut lempimausteet tuovat vaihtelua makuihin eivätkä vie paljoa tilaa.

RETKELLÄ KOKKAAMME usein pata-ruokia. Niiden etuihin kuuluu, että keitinvetä ei tarvitse kaataa pois. Kaikki mukana kuljetettava juomavesi käytetään siis hyväksi. Kokkaamisen perustana ovat juurekset ja sipulit. Joskus seassa on kesäkurpitsaa tai avomaankurkkua. Pataan lisätään pastaa ja linssejä, joiden keittoaika on enintään 10 minuuttia. Resepti täydentyy joko kala-, liha- tai kanasäilykkeillä päivän ruokalistan ja kokin mieltymysten mukaan. Lisää makua saa vaikkapa aurinkokuivatusta tomaatista, oliiveista tai kapriksista, jos niistä pitää. Juurekset ja kasvik-

set tuovat ruokaan purutuntumaa. Jälkiruokana tarjoamme itsellemme hedelmäsäilykkeen. Tällainen ateria tulee samalla vaivalla kahdelle tai useammallekin melojalle. Pitkällä retkellä vaihtelua saa myös ottamalla mukaan erilaisia leipiä.

JOKAISELLA TAUOLLA ei lämmintä ruokaa tarvita. Syömme välipalana usein leipää ja kalasäilykeitä sekä hedelmiä. Kajakissa kulkee mukana myös pähkinöistä ja kuivahedelmistä tehty sekoitus, josta voi napsia myös kelluntatauoilla. Myös hedelmämehut ovat hyviä energian ja nesteen lähteitä vastatuuleen puurtamisen jälkeen.

NÄLÄN JA JANON LISÄKSI retkellä on usein vilu ja väsy. Aamupuuro hillolla, tuoreet hedelmät välipalana tai ilta-kaakao korppujen kanssa lämmittävät mukavasti ja parantavat tunnelmaa. ■

MITÄ TARVITSET: ateriat ja välipalat jokaiselle retkipäivälle, kuivahedelmiä kelluntatauoille, yhden päivän hätävaran, riittävästi vettä

RETKIKEITTIÖN PERUSVARUSTELU:

retkikeitin, kaasus, tulitikut, pata-lappu, kapusta, veitsi ja leikkuulauta.

HYGIENIA JA JÄTEHUOLTO: tiskiharja ja -aine, astiapyyhe, roskapussit.

KESÄRETKI KLOVHARULLE

Vierailu Tove Janssonin saarelle Pellingin ulkosaaristossa

TEKST JA KUVAT: ELENA SUUTARINEN

Käytännön tietoa Klovharusta

VIERAILUVIIKKO: kerran kesässä, yleensä viikolla 30

SAAPUMINEN: omalla veneellä tai järjestetyllä retkellä

PALVELUT: saarella ei ole

WC:tä eikä palveluita

ETÄISYYDET: Helsingistä noin 60 km, Pellingistä noin 6 km

SÄÄOLOSUHTEET: saari sijaitsee ulkosaaristossa, syytä huomioida erityisesti melontaretkeä suunnitellessa.

VUOKRAUS: kesäviikoilla mökki on vuokrattavissa hakemuksella Pellingin kotiseutuyhdistys Pellinge Hembygdsföreningin kautta.

KUUMANA HEINÄKUISENA päivänä veden lämpötila nousi 26 asteeseen ja keltaiset levälautat raidoittivat merimaisemaa. Ensivierailullemme Klovharun, tuttavallisemmin Harun, saarelle kuljimme ystävän moottoriveneellä Helsingistä asti. Ilma oli läkähdyttävän lämmin ja vain liikkumisen tuulenvire toi pientä helpotusta aurinkovoiteella valellulle iholle.

PERILLÄ HARUSSA rantauduimme jalanpohjia polttelevalle kalliolle. Ensimmäinen ajatus oli, onko tämä todella tässä? Saari näytti melkein luodolta. Eteenpäin kulkiessa Haru kuitenkin paljasti lisää: sisävesialtaan, lintuja, pohjoisrantaan rantautuneita veneitä ja kajakkeja sekä nerokkaasti kallion kainaloon kätetyn mökin.

KEVÄÄLLÄ OLIN TARTTUNUT ensimmäistä kertaa Tove Janssonin Kesäkirjaan, jossa seurataan isoäitiä, pikkulapsi Sophiaa ja saariston luontoa ja vuodenvaihtoa. Nyt Harussa kiertäessämme tuntui kuin olisimme astuneet kirjan sivuille.

PÄÄSIMME OPASTETULLE kierrokselle Toven ja Tuulikki Pietilän neljään suuntaan avautuvaan yksihuoneiseen mökkiin. Opas kertoi mökin rakentamisesta, joka oli saaristolaiseen tapaan omanlaisensa tarina: lupalappu nauhattiin saaristolaiskaupan ovenpieleen ja kunnan suuntaan oli helpompi pyytää anteeksi kuin lupaa. Paikallinen rakennusvalvoja Brunström oli todennut parhaan tavan lähestyä mökin pystytystä olevan ”med fjång”, vauhdilla ja tarmolla.

Lukuvinkit

HARU, ERÄS SAARI (Tove Jansson, Tuulikki Pietilä) kuvaa mökin rakentamista, saaren elämää ja meriluontoa päiväkirjamaisin muistiinpanoin Pietilän maalausten kauniisti kehystämänä.

KESÄKIRJA (Tove Jansson) taas on polveileva kertomus, joka hehkuu kesän lämpöä.

JANSSON VIETTI saarella lähes kolmekymmentä kesää. Ne täyttyivät kalastuksesta, kirjoittamisesta ja maalaamisesta. Kaikki tärkeä tuotiin maista, rakennustarvikkeet, juomavesi (sadeveden lisäksi) ja polttopuut mukaan lukien. Meri toi tuulen mukana aarteita ja myös vei aikansa tavan mukaan jätteet mennessään. Mökki itsessään oli jätetty alkuperäiseen kuntoon Toven ja Tuulikin kirjoittamia lappuja myöten.

VIERAILU HARUSSA toimi kiinnostavana kurkistuksena Tove Janssonin maisemiin ja kesäarkeen. Karun maiseman voi kuvitella tarjonneen vastapainoa rikkaalle mielikuvitukselle.

KOTIMATKALLA vanaveteemme saapui vielä kurkistelemaan utelias hylje, kruunaten hienon kesäseikkailumme. ■

TALLINNA-HELSINKI-RETKI HEINÄKUUSSA 2025

SUOMEN- LAHDEN YLITYS

TEKSTI: OSA 1: JONNA MÄNTYNIEMI, OSA 2: VILLE TEITTINEN

KUVAT: AINO KAILA, ANDREI SAVOLAINEN

OSA 1: VALMISTAUTUMINEN

Kiinnostunut!

30.1.2025 Hetken mielihohteesta kerroin olevani kiinnostunut melomaan Suomenlahden yli, jos seuran retki toteutettaisiin tulevana kesänä.

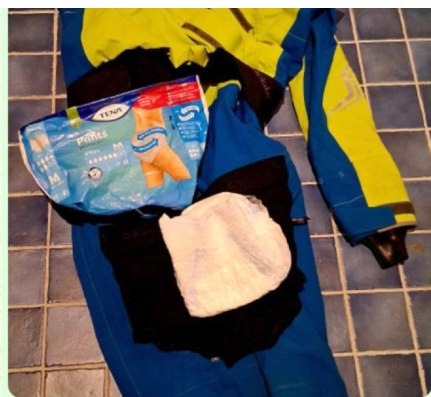
4.2.2025 Retki-ilmoituksen vaatimuksista poimin tavoitteeksi:

- 40 km harjoitusmelonta ilman maataukoja,
- juoma-, ruoka- ja muut tarpeet kajakissa,
- 200 km melontaa kauden aikana sekä
- yhtäjaksoinen istuminen kajakissa yli 8h.

Kerroin tavoitteet retken vetäjälle ilmoittautuessani. Laitoin jääkaapin oveen lapun, jonka yläreunaan kirjoitin 200 km. Siitä vaan sitten vähentämään kilometri kerrallaan.

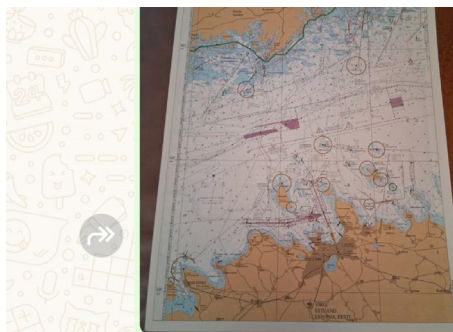
Mitä jos tulee pissahätä?

2.3.2025 Mietin miten pärjäisin ylityksen aikana ilman pissataukoja. Tätähän täytyisi myös harjoitella. Kutsuin muut retkelle ilmoittautuneet naiset mukaan miettimään ratkaisuja. Meillä oli välillä aika hauskaa ja kikatimme paljon. Erilaisten kokeilujen jälkeen tuntui huojentavalta kun tiesin, että tältä osin retki tulee sujumaan mukavasti. Päädyin laittamaan kuivapuvun alle vaipan. Retkeen valmistautumisessa pystyin siirtymään eteenpäin muihin asioihin.

Tämän testasin lyhyemmällä retkellä: merinovillaiset alushousut, housuvaippa, merinokerrasto ja kuivapuku. Tämä on valintani, jos vesi on kylmää heinäkuussa.

7.33 ✓✓

1:250000 yleiskartta avomerinavigointiin löytyy. Onko sulla tarkempia (1:50000) merikortteja Tallinna, Naissaari, Porkkala joita saisi lainata?

12.23 ✓✓

Ei ole tarkempia karttoja. Toisaalta Naissaaren ja Porkkalan välissä ei ole oikein mitään kartasta seurattavaa. Laivaväylän reunat on hyvä katsoa etukäteen (laitan ne talteen kartta-GPS:än) mutta muuten

Avomeri

Hienointa on meloa maisemassa, jossa näkyy ulkosaariston karut kallioluodot, sininen meri, aallot ja horisontti. Nyt pääsisin melomaan avomerelle. Olin vain kerran aikaisemmin lähtenyt melomaan kompassisuunnalla merelle niin, että kohde ei näy lähtiessä. Sopivan lempeässä aallokossa melominen on ihanaa, mutta puuskainen tuuli on ikävää.

Navigointi

Minusta kartat on kivoja. Nyt oli mahdollisuus syventää tietoja ja taitoja navigoinnista ohjatusti. Tutkin merikorttia (1: 250 000) ja opettelin käyttämään GPS -laitetta. Ylityksen aikana minulla oli esillä merikortti, jossa näkyi sekä Viron että Suomen rannikko, ja laitteessa lukittuna suunta ja kilometrit kohteeseen. En juurikaan katsonut kumpaakaan, koska retken vetäjä navigoi. Keskityin katsomaan maisemaa, laivoja ja kiintopisteitä sitä mukaa, kun niitä ilmestyi näkyviin. Maa on tosiaan pallo!

Kilometrit ja tunnit kasassa!

Kevään aikana sain pieninä pätkinä kasaan retkelle vaadittavat 200 km ja yhden yli 40 km:n melonnan. Kerroin retken vetäjälle havaintoja nopeudesta ja minulle sopivasta vauhdista.

Pakkauspuuhissa

Retkelle lähtiessä ajan usein autolla rantaan ja siirrän retkikampeet kajakiin. Tällä kertaa varusteet pitääkin kuljettaa laivalla. Mielessäni aloin vähentää ja keventää tavanomaista pakkauslistaani. Ottaisinko kevyen vaellusteltan? Toisaalta se on hankala pystyttää tuuliselle kalliorannalle. Sitten muistin konkarin ohjeen olla tekemättä mitään eri tavalla kuin yleensä. Ehkäpä kajakiin voisi pakata jotain kevyttä. Trailerin säilytystilaan-kin mahtuu jotakin melojen kaveriksi. Lopulta kävelin terminaalista laivaan vain pienen repun kanssa.

Ylityksen ajaksi kiinnitin etukan- nalle pienissä kuivapusseissa eväitä. Päiväluukkuun pakkasin väljästi vain sellaista, jota saattaisi tarvita ylityksen aikana. Päällimmäisenä myrskyano- rakki ja ensiapupakkaus.

Sää

Retken lähestyessä olin koukussa sääennusteisiin. Seurasimme ennus- teita useasta eri lähteestä ja useaan eri paikkaan. Retken vetäjä esitteli vaih- toehtoisia suunnitelmia. Tuuli, sumu tai ukkonen voisivat siirtää tai estää ylityksen, mutta retkelle me pääsisim- me joka tapauksessa!

Nyt se alkaa!

12.7.2025 Olen valmis lähtemään.

Avaan tässä ajatteluani reittivaihtoehtoistamme viikonlopulle. Nyt on liian aikaista päättää mitä tehdään, sillä en...

Hyvä kokonaissuunnitelma. Sumu ja ukkonen pitää tosiaan tuulen ja aallokon lisäksi huomioida. Kiva päästä joka tapauksessa melontaretkelle, vaikka ylitys ei onnistuisikaan juuri tänä viikonloppuna. Tallinnan tai Porkkalan vesillä on varmasti kivaa katseltavaa. Mun kalenterissa on varattuna pe-ti.

19.28 ✓✓

OSA 2: YLITYS

LAUANTAINA 12.7. sääikkuna näytti vihdoon ylitykselle suosiolliselta. Pertin vetämä traileri ajettiin laivalle, josta sen tyhjänä ajaisi takaisin Suomeen hänen tyttärensä. Laivalta poistuessa allekirjoittanut otettiin rajalla tarkempaan syyniin. Liekö militaari lippis, vihreä paita ja kiikarit innoittaneet - mutta niin vain jouduin vilauttelemaan passia. Kun rajamies kyseli, kauanko aion olla ja miten poistua, oli ihan rouheaa sanoa, että huomenna takaisin Suomeen – kajakilla.

Lähdimme Viimsin puolelta melomaan. Kävimme turisteeraamassa läheisessä ulkoilusaressa Aegnassa. Sieltä suuntasimme länteen ja ylitimme Tallinnanlahden hylkeiden vahdatessa matkaamme. Naissaaressa pidimme tauon satamaravintolassa, mistä jatkoimme leiripaikkaamme

saaren pohjoispäähän. Retkillä on usein tapana tehdä pieni iltakävely. Niin nytkin. Kello oli aika paljon. Pyörimme majakan pihalla, kun viereisen talon ovesta ryntäsi kiukkuinen rouva, joka sanoi jotain venäjäksi. Hämmästyksemme oli suuri, kun yksi joukostamme alkoi sujuvasti jutella rouvan kanssa - mistä sitä kenenkään kielitaitoja tietää. Rouva muuttui heti ystävälliseksi, avasi majakan ja laski meidät kierrokselle.

Aamulla kello kahdeksan – yrnöjen ja windyjen (sääsovelluksia) tarkan tiirailun jälkeen laskimme aluksemme vesille, varmistimme, että kompassimme näyttäisivät samaan suuntaan, ja lähdimme lipluttelemaan pohjoiseen. Sää oli mukavan viileä sateen jälkeen. Tuuli oli heikkoa ja maininkikin hiljaista. Etenimme rauhaisaan tahtiin. Aina 55 minuutin

jälkeen Pertti julisti viiden minuutin kellunta- ja juomatauon. Matka eteni, vaikka tuntui kyllä, että Naissaari ei millään pienene eikä katoa näkyvistä. Meloimme tunnista toiseen ja jutelimme tietysti - aikaahan oli.

Jossain vaiheessa sitten ilmestyi horisonttiin ensimmäinen laiva. Niiden katseluhan olikin mitä suurinta riemua. Kolhuiset laivat seurasivat toisiaan muutaman kilometrin välein. Niiden kulkua seurasi Viron vartioalus ja siitähän meille tuli turvallinen olo. Vironpuoleisen väylän jälkeen vajaan kymmenen kilometrin jälkeen laivojen suunta vaihtui idästä länteen. Matka vain jatkui ja jatkui. Onneksi oli juttuseuraa ja tauot. Lopulta horisontissa erottui torneja. Taas meni mukavasti aikaa, kun pohdimme mikä on Kallbodan, mikä Mäkiluoto, mikä Rönsskär ja mikä kenties uusi Kaapelitorni, Suomen korkein rakennus.

Lopulta pääsimme Söderskärille, joka onkin yksi Porkkalan helmistä ja maino leirisaari. Pulahdimme huuhdomaan matkan rasiutukset ja nostimme sitten kokismaljat ylityksen kunniaksi. Kylmä ja kostea kesä on saanut saariston kukat kukkimaan poikkeuksellisen upeasti ja tuoksumaan kauas merelle. Nukahdimme illalla hylkeiden lauluun ja lintujen ääniin.

Seuraavana aamuna heräsimme sumuun. Sellaisessa sumussa ylitystä

olisi pitänytkin lykätä. Nyt lähdimme kompassin kanssa suuntien sumuiselle merelle. Oli hauskaa, miten matka eteni kartalla ja muutenkin ihan eritavalla. Kävimme tauolla Penttalassa ja herkuttelemassa Nokkalan majakalla. Koska sää oli mitä mainioin, päätimme viettää vielä yhden yön paratiisissa ja valitsimme leiripaikaksi Tammakarin. Toki paratiisissamme oli käärme, sillä sinilevä oli alkanut kukkia. Saaren eteläreuna on oikein oiva paikka ulkomeren reunalla, kymmenen kilometrin päässä vajoilta.

Mahtava retki – moni asia oli parasta. Hieno leirisaari, laivat, seura, sumu... Kiitos siitä melontakavereille ja retkenvetäjä Pertille. ■

SUURI KAJAKIN- VALINTAOPAS

TEKSTI JA KUVAT: KIMMO KOLEHMAINEN

Aloittelijalle ja ehkä vähän enemmänkin meloneelle tyypillinen ongelma vajalle tullessa on: Mikä on itselle hyvä kajakki. Tässä on jonkinlainen opas, jonka lausumista voi vapaasti olla eri mieltä, mutta joka toivottavasti pistää vähän miettimään kajakkivalintaa tehtäessä.

1. Koko

LIIAN SUURI KAJAKKI: Valitse pienin kajakki, johon mahdut. Etenkin melontauran alkuvaiheessa voi olla suuri houkutus ottaa alleen joku laiturinomainen proomu ajatellen sen olevan mahdollisimman vakaa. Tämä toki pätee vuokrakäyttöön tarkoitetuilla sit on top:eilla, mutta vakavasti otettavan retkimelonnan ollessa kyseessä liittyy liian isoon kajakkiin lukuisia haittoja.

Peräsimettömällä kajakilla melottaessa tapahtuu ohjaaminen paitsi melomalla niin myös omaa painopistettä siirtämällä. Jos alla on ylisuuri laiva, on painopisteen siirtelyn vaikutus kajakin kulkuun huomattavasti vähäisempää kuin pienemmällä aluksella. Ja jotta tasapainolla kikkailu

oikeasti vaikuttaa kulkuun, alkaa se ison kajakin päällä keikistely käydä helposti raskaaksi, kun ihan pienillä liikkeillä ei ole toivottua vaikutusta. Liian iso kajakki kulkee myös korkeammalla kuin pieni ja on senkin myötä pienempää serkkuaan kiikkerämpi kokonaisuuden painopisteen ollessa ylempänä kajakin suuremman kantavuuden vuoksi.

Tuuli myös vie isoa pinnalla leijuvaa kajakkia helpommin. Kajakin kulkiessa kovin pinnassa on sen runkonopeuskin pienempi kuin syvemmillä uivan, koska syvemmillä uiden on kajakin vesilinjanpituus suurempi. Iso kajakki on usein myös leveä, jolloin melalla veteen sohiminen ei rajoittuneen ulottuvuuden vuoksi enää onnistu niin kuin pitäisi. Valitse siis mahdollisimman pieni kajakki.

LIIAN PIENI KAJAKKI: Retkikäyttöön kajakkia valittaessa on myös mahdollista ottaa liian pieni kajakki, jos oman ja mukaan otettavien tavaroiden paino ylittää pahasti kajakin suunnitellun kantavuuden. Koska harrastuksen alussa kuitenkin käydään ensin tiis-

Kuvan kajakkien vesilinjanpituuden ero on merkittävä.

taimelonnoilla ja lyhyemmällä pyrähdyksillä ilman kymmenien kilojen retkivarusteita, niin silloin on ehkä kuitenkin aiheellista valita se pienin, mihin mahtuu.

Kajakin vesilinjan pituus

Pitkän kajakin runkonopeus on suurempi kuin lyhyen. Tästä suorana seurauksena myös pidemmän huipponopeus on suurempi, mutta koska pohjan muotokin vaikuttaa kaikkeen niin asia ei kokonaisuutena ole ihan näin yksinkertainen. Isommalla porukalla melottaessa reippaampaa nopeutta käy helposti niin, että lyhyellä kajakilla meloja joutuu melomaan lähellä aluksensa runkonopeutta. Silloin lyhyen paatin meloja joutuu tekemään enemmän töitä pysyäksään pidempien kajakkien vauhdissa. Yksinkertaistusta maailmassa pitkä on myös työllämmmin käännettävä kuin lyhyt.

Kajakin leveys

Pääsääntöisesti leveämpi malli on vakaampi (Nyt siis ei ole kyse siitä, että vertailtaisiin kahden samanmallisen kajakin eri kokoja vaan kyse on nimenomaan leveän mallisesta kajakista). Aallokossa sen sijaan aallon kallistava vaikutus on leveään, yleensä tasaisempipohjaiseen kajakkiin isompi ja siksi tiyнеммässä kelissä kiikkerämmältä vaikuttava kapeampi kajakki voi aallokossa vaatia vähemmän tuentoja pystyssä pysymiseen. Tämäkään ei ole ihan näin suoraviivaista, koska myös pohjan muodolla on suuri merkitys, ja toki melojan pitää pitää pystyssä sekä kapea että leveä kajakki. Itse ne eivät tätä tasapainoilua tee.

Hyvän melontatekniikan oppiminen/käyttäminen on liian leveässä kajakissa vaikeaa tai jopa mahdotonta, jos mela ei voi kajakin leveyden vuoksi liikkuu pitkin sitä rataa mitä pitäisi,

V-mainen pohja. Kuvan pulkan v-muoto ei ole kovin jyrkkä ja v-pohjasta huolimatta kuvan kajakki (Zenith-SG) on poikkileikkaukseltaan myös hyvin laatikkomainen.

U-mainen pohja.

Keskiosastaan laatikkomainen pohja.

vaan melalla joutuu kurkottelemaan.

Kapea kajakki on kevyempi melotava. Tähän ei taida olla edes poikkeuksia vaikkakin liian kiikkerällä kajakilla melominen alkaa viemään energiaa tasapainon säilyttämiseksi. Sen sijaan vakaammalla (eli jonkin verran leveämmällä ja hitaammalla) voisi ehkä keskittyä parempaan melontatekniikkaan ja energian tuhraamisen sijaan siihen eteenpäin pääsemiseen. Edelleen kuitenkin muistaen, että liian leveällä kajakilla ei edes yllä meloa oikein.

Poikkileikkauksen muoto/alkuvakaus

KAJAKIN POIKKILEIKKAUS istumakaukalon/istuimen kohdalla kertoo paljon siitä, kuinka vakaa kajakki on. Jos siinä on tasainen pohja, joka taittuu suht jyrkästi laidoiksi, on kajakki verrattain vakaa, kun siihen istuu laiturilta lähdetessä. (Laatikkomainen poikkileikkaus pohjan osalta. Seuran kajakeista esim. Pilgrim, Romany, Aries, Rebel). Puhutaan alkuvakaasta kajakista. Tällainen on vakaanlanta etenkin tyyneimmässä kelissä.

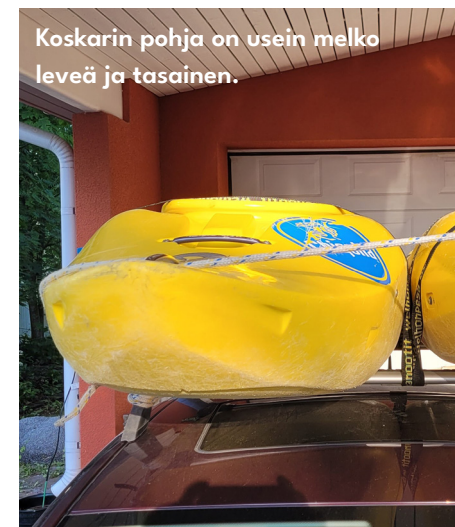
Kun tällaista kajakkia kallistetaan sen pohja”kantti” yli, niin sen pisteen jälkeen kajakki kaatuu herkästi ja vaatii voimallisia tuentoja tasapainon palauttamiseksi. Jyrkkä V- tai U-mallinen poikkileikkaus taas on jo alusta lähtien kiikkerämmän oloinen – se

siis ei ole lainkaan alkuvakaa. Puhutaan alkukiikkerästä kajakista. Näissä se aluksi vähäisemmältä tuntuva tasapaino ei kuitenkaan katoa yhtä yllättäen kuin alkuvakaissa. Aallokossa tällaisen pitäminen suorassa niin, ettei kajakki keiku aallon mukana puolelta toiselle, voi myös olla helpompaa kuin alkuvakaan kajakin tapauksessa.

Käytännössä jokainen retkikajakki on enemmän tai vähemmän yhdistelmä erilaisia pohjan muotoja. Keula ja perä ovat jokseenkin aina jyrkän V-maisia, ja sitten kajakin muoto muuttuu keskikohtaa lähestyttäessä yllä kuvatun kaltaiseksi. Istuinosan kohdan poikkileikkaus voi kuitenkin tarjota hyvän ennakkoarvauksen siitä millainen kyseinen kajakki on vedessä.

Helpoimmin V-muotoisia pohjia löytyy erilaisista grönlantilaiskajakeista, joista ainakaan seuran Tahe Greenlanderin V-maisuus ei istuimen kohdalla ole sellainen, että kajakkia tarvitsisi sen vuoksi pelätä normaalia kiikkerämmäksi. Siinä pohja vaan on kantikkaampi kuin U-muotoisiksi kuvailtavissa poikkileikkauksissa.

Sileän veden ratakajakeissa pohjan poikkileikkaus on sitten ehkä pikemminkin paraabeli kuin V tai U, ja ne eivät ole vakaita missään asennossa. Lähinnä ne haluavat mennä nurin, mutta ovat rungon muodon, pituuden ja kapeuden vuoksi huomattavan nopeita ja kevyitä meloa. Hemellä ei

Koskarin pohja on usein melko leveä ja tasainen.

näitä ole (eikä tulle), koska harrastus ei ole HeMellä mikään kilpailu.

KOSKIKAJAKIT: Niissä on toki paljon eroja toisiinsa nähden, mutta vähän yleistäen niille kaikille on retkikajakeihin verrattuna yhteistä se, että ne ovat leveitä ja lyhyitä ja todella vakaita tasaisessa vedessä, eivätkä ne kulje hetkeäkään suoraan retkikajakkiin tottuneen melojan ensi vedoilla. Näitäkään ei merellä operoiva retkimelontaseura tarvitse.

Pohjan kaarevuus pituussuunnassa

Tällöin puhutaan rockerista. Jos pohjassa on paljon rockeria niin se on kaareva. Pohja perän ja keulan alueella on siis ylempänä kuin pohja istuimen kohdalla. Tällainen banaanimainen

Huomaa pohjan kaarevuus
pituussuunnassa.

kajakki kääntyy paljon helpommin kuin suorempipohjainen.

Kovin suorapohjaisella on tietysti helppo kulkea suoraan, mutta jo kevyellä iltamelonnalla alkaa mennä hermot, jos kajakki kääntyy kuin rataisko. Aalloissa leikkimiseen suorapohjainen on sitten jo suorastaan kamala, kun olisi toivottavaa pystyä tekemään käännöksiä suht nopeasti.

Pitkälle matkalle taas vahvasti kaarevat pohjat ovat ikäviä, koska ne (kuitenkaan yleistämättä) ovat hitaampia kuin suorempipohjaiset, ja sen herkän kääntymistaipumuksen vuoksi ne ovat rasittavia silloin, kun pitäisi mennä tuntitolkulla samaan suuntaan.

Lisäpaino

Eräässä melontaseurassa kehoitetaan hyvin herkästi ottamaan lisäpainoa (pieniä vesikanistereita) mukaan tasapainottamaan kajakkia. On totta, että retkikajakki on suunniteltu tietyn painoiselle kuormalle ja painolastissa

oleva kajakki on paljon tyhjää kajakkia vakaampi, mutta tällaisella kikkailulla tekee omalle oppimiselleen karhunpalveluksen: lisäpainotettu kajakki kun vaatii kallistelemalla ja painopisteen siirtelyllä ohjailuun paljon voimakkaammat oman kehon liikkeet kuin tyhjä. Lisäpainojen kanssa on myös raskaampi meloa. Aktiivisella melontaretkiellä myös saa yllin kyllin harjoitusta lastatun kajakin kanssa melomisesta ilman, että kuormaa tarvitsee joka melonnalle ihan vain painon vuoksi lisätä.

Istuinaukko

On tietysti olennaista, että kajakkiin mahtuu. Millään ylläolevalla ei ole oikeastaan merkitystä, jos penkki on liian kapea tai jalkatuet niin lähellä, ettei kajakkiin mahdu tai kansi niin alhaalla, että polvet kolisevat mustelmille. On kuitenkin hyvä tiedostaa, että kajakki itsessään ei ole välttämättä väärän kokoinen, jos siinä on liian

pieni penkki tai typerästi asennetut jalkatuet. Siksi väärän kokoisien penkin ensisijaisena korjauksena ei pitäisi olla yksinomaan isomman kajakin etsiminen vaan itselle sopivamman, silti mahdollisimman pienen kajakin haku.

Penkin korkeus kajakin pohjasta

Penkin korkeus vaikuttaa paitsi painopisteen korkeuteen niin myös melan ulottuvuuteen. Korkeammalla istuttaessa veteen on pidempi matka. Kajakkia tiistairetkelle valitessa tätä ei käytännössä pysty rajallisen valikoiman vuoksi huomioimaan oikein mitenkään, muuta kuin tiedostamalla, että tämäkin omalta osaltaan vaikuttaa tuntumaan, jonka kajakista saa. Matlampi painopiste on tietenkin vakaam-

pi, mutta hieman ylempänä istuen voi melonta-asento olla mukavampi.

Penkin korkeuden tuijottaminen käyttöoikeuskajakeissa olisi aikamoista hifistelyä. Siihen voi vaikuttaa sitten, jos rakentaa oman kajakin tai jos pystyy tilaamaan oman niin tarkoilla määrityksillä, että pääsee valitsemaan jopa haluamansa istuimen. Käyttöoikeuskalustossa kannattaa kajakkia valikoidessaan kiinnittää huomiota ensin mieluummin kaikkiin muihin seikkoihin.

Aukon kehys

Aukon kehys ei vaikuta kajakin melontaominaisuuksiin lainkaan. Aukon koolla on kuitenkin merkitystä sen kanssa, kuinka vaikeaa tai helpoa kajakkiin on pelastautua. Jos on tarkoitus mennä olosuhteisiin, joissa

todennäköisesti kaatuilee ja huonolla tuurilla päätyy uimariksi ja jossa pelastumisen/pelastautumisen on syytä tapahtua nopeasti, niin tämänkin seikan pohtimiseen voi uhrata hetken.

Tavaratila

Isot laipiot ovat ihan loistava asia retkellä, kun niihin saa enemmän tavaraa mukaan. Yleensä isot laipiot kuitenkin tarkoittavat muutenkin isoa kajakkia ja silloin pitää sitten arvioida noita muitakin ominaisuuksia ja miettiä millainen retkestä tulee milläkin kajakilla. Joko tuskaillet tavaroiden mah-tumisen kanssa tai suivaannut kajakin muihin ominaisuuksiin, jos se on liian iso. Kompromissit ovat ärsyttäviä, mutta kaikkea ei yleensä voi saada.

Väri

Väri ei vaikuta vakauteen, mutta kuka-

pa ei haluaisi meloa hienolla aluksella. Tässä tulee tietenkin huomioida myös muiden varusteiden värit, niin, että saa rakennettua itselleen harmonisen kokonaisuuden.

Raaka todellisuus vajalla

Nyt olisi eväät valita itselleen ideaali kajakki. Kun tässä on toivotettu pienemmän kajakin puolesta niin vajalle saavuttaessa käy kuitenkin niin, että kaikki vapaat kajakit ovat liian suuria, ja ne ainoat mahdollisesti sopivat ovatkin jo jonkun käytössä tai rikki. Ikävä tilanne, jolle ei akuutisti valikoi-maan turhautuneena voi mitään. Täl-löin saattaa olla tarkoituksenmukaista katsoa ensisijaisesti kajakin leveyttä ja yrittää löytää edes sellainen, jossa me-lalla ei tarvitse kurkottaa kauas laidan yli yltääkseen veteen. Saapahan sitten melottua edes oikealla tekniikalla. ■

HALLITUKSELTA

Syyskokous

Syyskokous pidettiin Kulttuurisaunalla. Tilaisuudessa Tuomas Toivonen kertoi inuiittien melontaperinteistä ja hieman demosikin.

HALLITUS 2026

Ville Teittinen (PJ)

Reetta Puttonen

Matti Palovaara

Heikki Teline

Jari Valtonen

Martta Halonen

Tuomas Dunkel

SEURAN MAKSET VUODELLE 2026

Kokouksessa päätettiin seuran mak-suista vuodelle 2026. Vuoden 2026 jäsenmaksu 65€ (aiemmin 62€) ja 4 h talkoosan-os. Talkoosanoksen voi korva-ta 45€ maksulla (aiemmin 43€). Liittymismaksu 80€ (ei muutosta ai-kaisempaan). Liittymismaksu sisältyy alkeis- ja kertauskurssien maksuun. Lapsijäseniltä ei liittymismaksua peritä. Muut maksut hallitus päättää järjestäy-tymiskokouksessa tammikuussa.

Vajat

MUSTIKKAMAA Päärakennus 1920, (Hemellä 1995→), Temppele 2023

Osoite: Mustikkamaantie 3

RAJASAARI 2024

Osoite: Rajasaaren pengeri 9

KORJAUSPAJA 1938 (Hemellä 2025→)

Osoite: Kymintie 40

Meriturva

Legendaariset Meriturvan aallokko-melontaharjoitukset ovat 29.3. Lohjan Meriturvassa. Näihin tulee ilmoittautu-minen tammikuun aikana. Harjoituksia on kahta vaatavuutta.

Uimahalli

Talvikauden säännöllinen juttu ovat uimahallivuorot Kauniaisten uimahallilla ollaan joka toinen lauantai klo 17.40-20.00 (27.12., 10.1., 24.1., 7.2., 21.2., 7.3., 21.3., 4.4. ja 18.4.). Tapahtumaan ovat kaikki jäsenet tervetulleita. Mu-kaan kannattaa ottaa pitkähihainen neopreeni- tai urheilupaita, nenäklipsit ja uimalasit. Kulkemisessa kannattaa hyödyntää kimpakyytejä, joita huute-lemme seuran nettisivuilla. Kokeneem-mat ohjaavat pelastuksissa, tuennoissa, kajakkiin kiipeämistä ja käännöksissä.

OHJELMA:

1. Pestään kajakit ja nostetaan ne poru-kalla sisälle ulkoa. Kajakit pysyvät puh-taina kun nostetaan suoraan trailerilta sisään ja sisältä traileriin laskematta maahan välillä (17.40). **2.** Peseydytään ja vaihdetaan vaatteet. **3.** Irrotetaan uimaköydet ja nostetaan hyppylauta. **4.** Harjoitellaan omatoimisesti ja väliin opastetusti. **5.** Nostetaan paatit ylös ja kuivataan (19.30) **6.** Laitetaan uima-köydet takaisin. **7.** Laitetaan paatit ulos.

Port Payé
Finlande
135910
Posti Oy

ECONOMY

Posti Green

